

För Esbri/Estrad – 2020-10-21

Innovationsstark

– Mätning av innovation får innovation att hända i praktiken

Johan Frishammar & Jennie Björk

www.innovationsstark.se

Professor i entreprenörskap och innovation
vid Luleå Tekniska Universitet och Research
Fellow vid House of innovation,
Handelshögskolan i Stockholm

Docent i produktinnovation vid Kungliga
Tekniska högskolan

Efter idag:

- Vad är innovationsmätning?
  - Hur går innovationsmätning till i praktiken?
  - Insikter i vad som kan och bör mätas
  - Vilka olika mått- och mätetal finns tillgängliga?
  - Att mätning bör ta utgångspunkt i mål & strategi
-

Uppvärmning:

Vad är det första du tänker på när du hör ordet innovationsmätning?

Skriv i Q&A!

Viktigt om innovation!

- Innovation är mer än nya produkter; kan vara nya tjänster, processer, organisatoriska lösningar och affärsmodeller.
  - Än viktigare – innovation är det värde som skapas från exempelvis produkter eller tjänster snarare än produkterna och tjänsterna i sig.
    - i. Värde för kunden
    - ii. Värde för det producerande företaget
    - iii. Värde för samhället
-

Innovation – från “black box” till nästan färdigt pussel?

1999

21a okt. 2020

Hur blir man innovativ enligt forskningslitteraturen?

- Tvärfunktionella teams
  - Tidiga faser/front-end of innovation
  - Tydlig strategi
  - Externa samarbeten: Allianser & öppen innovation
  - Kultur & klimat
  - Slack
  - Experiment/Kontinuerligt testande av nya koncept
  - Topptalanger/nyckelindivider
  - Tydlig rankning och prioritering av projekt
  - Stöd från ledningen
  - Kundsamverkan, helst med högt kvalificerade nyckelkunder
  - Tydliga mål och förväntningar
  - Balans av formalisering och frihet; tydliga ramar men ingen detaljstyrning
  - Etc.
-

Men ändå...

Många företag och organisationer känner till framgångsfaktorerna för innovation och satsar för att vara innovativa. Ändå blir utfallet ofta en besvikelse. De blir **innovationssvaga** snarare än **innovationsstarka**.

Hur kan det vara så?

Painträsket: Vanliga problem i innovation

- Produktion, marknad och F&U "pratar inte samma språk"; ingen gemensam bild av vad innovation är
  - Prispress – kunderna ser inte (eller förstår inte) värdet
  - Svårt "hämta hem" satsningar på innovation pga begränsad omsättning och geografisk marknad
  - Svårt höja pris utan volymförluster
  - Alltför "orderstyrd" utveckling snarare än egna idéer
  - Varumärke som uppfattas som "premium" utan att fullt ut få betalt för det
-

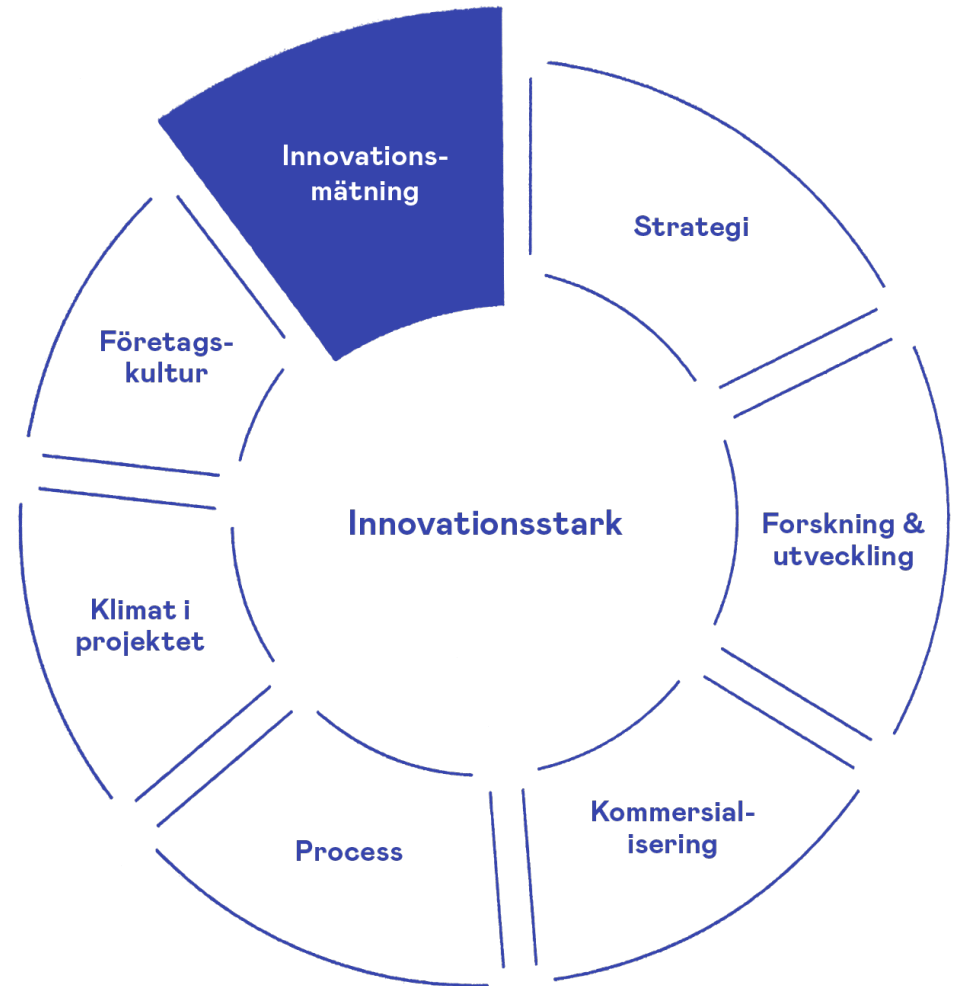

En pusselbit som saknas för många

Innovationsmätning är den mest **underskattade och förbisedda** faktorn!

Många företag och organisationer blir **innovationssvaga** snarare än **innovationsstarka** då de inte mäter och följer upp de satsningar som görs!

Varför innovationsmätning fungerar: What get's measured get's done!

Innovationsmätning

Exempel: Teknikkonsultbolag med 700 anställda

- Antal nydanande kundprojekt per år
- Intäkter från försäljning av nya tjänster i förhållande till total tjänsteförsäljning
- Antal kundfinansierade innovationsprojekt per år

- Tvärfunktionella teams
  - Tidiga faser/front-end of innovation
  - Tydlig strategi
  - Externa samarbeten
  - Kultur & klimat
  - Slack
  - Kontinuerligt testande av nya koncept
  - Tydlig rankning och prioritering av projekt
  - Stöd från ledningen
  - Kundsamverkan, helst med högst kvalificerade nyckelkunder
  - Tydliga mål och förväntningar
  - Balans av formalisering och frihet; tydliga ramar men ingen detaljstyrning
-

Traditionella
framgångsfaktorer i
innovation är motorn

Innovationsmätning är växellådan

INNOVATIONSMÄTNING HAR TRE SYFTEN

1

Fokusera och planera

Definiera och kommunicera innovationsstrategi och tydliggöra organisationens idé om värde och hur värde skapas.

2

Följa upp och utvärdera

Identifiera avvikelser från plan, följa upp, och åtgärda.

3

Lära och identifiera nya möjligheter

Att lägga grunden för mer och bättre innovation inom en organisation.

Så mäter du innovation på rätt sätt

- Tydliggör syftet med innovationsmätning (=exekuera strategi)
  - Det finns ingen "one size fits all" i innovationsmätning
  - Det är viktigt att aktivt fundera över hur många mätetal som är rimligt att ha
  - Undvik mix av mått- och mätetal som leder till målkonflikter
  - Förstå mätprocessen – vad som ska göras och i vilken ordning
-

Mätning börjar inte i mått- och mätetal- mätning ska börja i en strategi för innovation

En innovationsstrategi svarar på två frågor

1

Hur ska de innovationer som utvecklas skapa värde för våra kunder?

2

Vilka innovationer möjliggör för en organisation att skapa och fånga värde?

Kategorier av innovationsmått

Ingångsmått

Ingångsmått visar på de resurser vi har tillgängliga för innovation, t ex personer, tid och pengar. Dessa är ofta framåtblickande och innehåller vanligtvis kvalitativa bedömningar.

Nulägesmått

Nulägesmått ger oss en bild av nuläget samt viktig information som vi kan använda för att styra eller justera pågående aktiviteter och processer.

Resultatmått

Resultatmått är bakåtblickande mått och ger oss information om vad våra ansträngningar har genererat.

Exempel: Mätning av innovationsprocessen

Ingångsmått: Antal nya idéer som genererats under ett år; Antal nya idéer som företaget tagit in utifrån; I vilken utsträckning finns resurser tillgängliga för oförutsedda händelser?

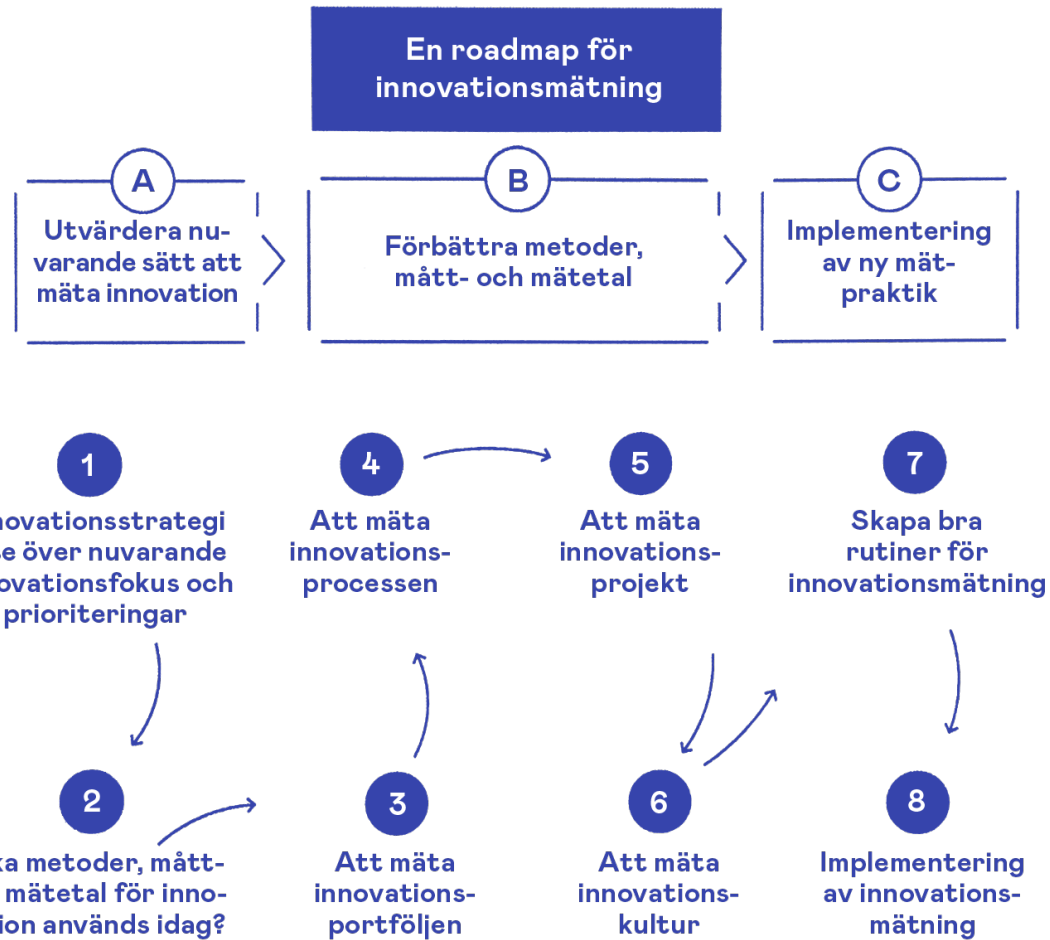
Nulägesmått: Antal och andel av projekt i olika stadier i innovationsprocessen; Total tid som ett projekt står stilla

Resultatmått: Antal nya innovationer som lanserats under ett år; Procentandel av finansierade idéer i förhållande till totala antalet idéer

---

Vägen till framgångsrik innovationsmätning

Slutsatser

- Innovationsmätning sätter fokus på det du vill uppnå – innovation. What get's measured gets done!
  - Innovationsmätning ska börja i mål och strategi – inte i mått- och mätetal.
  - Innovationsmätning handlar om mer än att bara följa upp och utvärdera.
  - Innovationsmätning (och mätning generellt) är inte ett substitut för omdöme.
  - Innovationsmätning måste skräddarsys till respektive företags eller organisations verksamhet.
  - Innovationsmätning kan delas upp i portfölj, process, projekt och kultur.
-

Slutsatser

- Innovationsmätning ger inte alltid kvantitativ data. Många mått- och mätetal är kvalitativa.
  - Slutligen – innovationsmätning måste utformas mot bakgrund av ett innovationslandskap i förändring. Mer digitalisering, tjänstefiering och öppen innovation ställer krav på vad som kan och bör mätas.
-

Vilka 2-3 insikter tar du med dig från detta webinar, som du kan tillämpa i ditt företag/din organisation?

Anteckna för dig själv (du behöver inte dela i Q&A).

Tack! Frågor?

Kontakt:

Johan Frishammar, johan.frishammar@ltu.se,
Jennie Björk jennie.bjork@md.kth.se

Boken kan laddas ned fritt på innovationsstark.se

